

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Varianta 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Am suit așa ceasuri întregi, sugrumați în acest defileu spart în stânci de navele primordiale. Numai o curea albastră deasupra noastră însemna că acolo e cerul.

Când și unde, drumul răsufla mai slobod [...]: ne opream să admirăm primitivitatea peisagiului, arhaismul geologic, grandioasa nuditate a coclaurilor rudimentare, fără o floare, fără o iarbă. Urișele răsturnări și rostogoliri, îngrămădirile elementare coborau de-a dreptul din potop, mărturii ale giganticelelor chinuri telurice.

Drum lung și istovitor. A trebuit să ne împrietenim cu călăuza, care a tras tot timpul cu urechea la ce vorbeam, probleme de folclor. Așa că, pe lângă cele ce va fi fost aflat de la primar, omul s-a încredințat că suntem niște târgoveți de treabă. S-a minunat numai că în loc să învârtim alt negoț, umblăm după cântece și ne ținem de basme și vrăji.

— De-alde astea sunt berechet la noi în sat, pe la muieri și babe. Merinde nu se prea găsesc. Streinii urcă rar să-și caute între fetele noastre soții, că sunt tare mândre. Și zâmbi din ochi către noi. Nu cumva vă este a înșurătoare? Și ne măsură cântărindu-ne cu privirile.

Am izbutit până la urmă să-i spulberăm toate bănuielile și îndoiala. S-a învoit chiar să ne găzduiască la el, cât vom vrea să stăm. Partida era câștigată.

Îl chema Ion. Ion Onișor. Ne da casa mare de sus, cu două odăi curate și gătite, care tot stau degeaba. El locuia în cuhne*, iar vara mai mult pe afară.

Am aflat cu acest prilej că-i murise nevasta. Trei fete înstreinate erau măritate în satele bogate de jos. Băiatul cel mare i se prăpădise pe front. Altul, înșurat, făcea armata în oraș, departe. Rămăsese singur, numai cu noră-sa, de care nu se arăta mulțumit. Dar avea s-o puie să facă mâncare și să vază de noi.

Vorbeam urcând și gâfâind. [...] Gheața se spărsese și omul sta deschis în fața noastră. Seara, când am poposit în băătura lui Onișor și i-am pus în palmă cărașia și arvună* din chirie, nu mai eram niște streini bănuți, ci oaspeți buni, cărora gazda le deschidea nu numai casa și inima, ci și barierele ținutului.

(Vasile Voiculescu, *lubire magică*)

*cuhne - cuhnie, cuhnii, s. f. (Reg.) Bucătărie

*arvună – s.f. (Pop.) Acont

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim neologic pentru sensul din text al cuvintelor: *istovitor* și *călăuza*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulelor în secvența: *ne opream să admirăm primitivitatea peisagiului, arhaismul geologic, grandioasa nuditate a coclaurilor rudimentare*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al cuvântului *cântec*. **2 puncte**
4. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare identificate în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează două secvențe din text care fixează dimensiunea temporală. **4 puncte**
7. Prezintă valoarea expresivă, în textul dat, a verbelor la timpul imperfect. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte (șase – zece rânduri), următoarea secvență din textul dat: *Gheața se spărsese și omul sta deschis în fața noastră. Seara, când am poposit în băătura lui Onișor și i-am pus în palmă cărașia și arvună* din chirie, nu mai eram niște streini bănuți, ci oaspeți buni, cărora gazda le deschidea nu numai casa și inima, ci și barierele ținutului*. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte (15 – 30 de rânduri) despre *utilitatea studierii literaturii universale în școală*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limitele de spațiu indicate. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte (două – trei pagini), în care să prezinți *relația dintre două personaje* într-un *text dramatic* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din textul dramatic studiat;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;
- ilustrarea a patru elemente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului dramatic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *încadrarea în limitele de spațiu indicate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. a)
Limba și literatura română
Filiera teoretică – Profil umanist, Filiera vocațională – Profil pedagogic
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 8

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim neologic pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *istovitor* – epuizant; *călăuza* – ghidul) **2x1p= 2 puncte**
2. explicarea rolului virgulelor din secvența indicată (de exemplu: marchează grafic termenii unei enumerații) **2 puncte**
3. construirea unui enunț în care se ilustrează corect sensul conotativ al cuvântului indicat **2 puncte**
4. menționarea corectă a tipului de perspectivă narativă din textul dat (de exemplu: perspectiva subiectivă) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea fiecăruia dintre cele două motive literare identificate în textul dat (de exemplu: *drumul, călăuza*) **2x2p= 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea fiecăreia dintre cele două secvențe care fixează dimensiunea temporală (de exemplu: *Am suit așa ceasuri întregi; a tras tot timpul cu urechea*) **2x2p= 4 puncte**
7. prezentarea adecvată și nuanțată a rolului verbelor la timpul imperfect 4 p. / prezentare superficială 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea fiecăreia dintre cele două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat (de exemplu: prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaje; folosirea narațiunii ca mod de expunere dominant) **2x1p= 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea cu exemple din text a fiecărei trăsături menționate **2x1p= 2 puncte**
9. comentarea adecvată și nuanțată a secvenței citate, în limitele de spațiu indicate 4 p. / comentarea parțial adecvată sau nerespectarea limitelor de spațiu indicate 2 p. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

- structura discursului de tip argumentativ:
- formularea adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p. / formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
  - utilizarea adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p. / utilizare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
  - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2x3p= 6 puncte**
  - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x3p= 6 puncte**
  - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare și a limitelor de spațiu indicate:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
  - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
  - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
  - respectarea limitelor de spațiu indicate **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

– câte 2 puncte pentru prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din textul dramatic studiat **2x2p= 4 puncte**

(Cele 2 puncte pentru fiecare personaj se acordă astfel:

- prezentarea nuanțată și adecvată a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului 2 p.
- prezentarea schematică sau superficială a statutului social, psihologic, moral etc. al personajului 1 p.)

– evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje **4 puncte**

- prezentarea evoluției relației dintre personaje și ilustrarea acesteia prin două episoade/citate/secvențe comentate 4 p.
- prezentarea evoluției relației dintre personaje și ilustrarea printr-un episod comentat/un citat comentat/o secvență comentată 2 p.
- simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare 1 p.

– câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură și de limbaj ale textului dramatic, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje **4x1p= 4 puncte**

– susținerea pertinentă a opiniei formulate 4 p. / încercare de susținere a opiniei sau schematism 2 p. / simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

– organizarea ideilor în scris **3 puncte**

- 3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică
- 2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică
- 1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta

– abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

- 3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante
- 2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante
- 1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism

– utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p. / vocabular restrâns, monoton 1 p.) **2 puncte**

– ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**

– așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**

– încadrarea în limitele de spațiu indicate **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte (două pagini) și să dezvolte subiectul propus.